

seu pare (*L. Furius Murrus*, per tant *-na*, *-no* suffixos diminutius) reproducció del NL ribagorçà ja en aquestes inscr. prehistòriques. També les mines del *Morrano* aragonès, per llurs parets blanques en reproduïen la idea.

## MORRANYÀ

Poblat de la baixa Garrotxa a la parròquia de 10 Montagut (crec només antic, no en sabem altra notícia que la de Monsalv. x, 211 i les següents:

*MENC. ANT.*: 940; *Morraniano*, i en doc. coetani indatat: *Morrangano* (Monsalv., xi, 167, 166); 965: *Morranyano*, *-rrenano* (id. ib. xi, 209); 966: *Morrannano* (*MarcaH.*, c.885, i Monsalv. i, 228).

*ETIM.* Nom en *-IANUM* del tipus corrent (*E.T.C.* i, 234.85) format sobre un NP antic; quant a aquest no satisfà gaire Aebischer (*Top.* 108-9) en suggerir que vingui d'un *MORANIUS*, que encara que documentat 20 per Schulze (362) hi està isolat, i a França no ha format derivats occitans: sobretot perquè la *-RR-* doble és constant en les mencions antigues. Millor partir de *MURRANUS*, *-ANIUS* (també en Schulze) que forma part de la família *MURRIUS*, plenament descabdel·lada (*Murra*, *-asius*, *-acius*, *-icius*, *-idius*, *-onius* etc.), i *NLL* derivats de *Murranius*; derivats de *Murr-* n'hi ha molts altres en *-ACUM* en el Sud i el N. de França (Skok, 559).

No deu ser casual la coincidència amb l'ibèric 30 *MURRANUS* de l'art. precedent.

*MORRO* i els seus compostos i derivats (*Morral*, *Morranda*, *Morreres* etc)

*Morro*, nom d'indrets muntanyosos, sobretot de front prominent, és tan repetit i copiós, a totes les terres catalanes, que quasi ens podem dispensar del tot de citar-ne més proves, que els casos que ja s'indiquen en l'art. del *DECat.*, tals com com p. ex. el *Puig de Morro* gironès, cap al Fluvià, a Orfes (xlv, 13). Val més la pena notar la forma apocopada *Morr*, que havia existit a l'extrem NE., segons un doc. de 1306, val a dir ja fronterer, relatiu al «conc» (vall) de 45 Vingrau; on l'afr., des de cap a *Espirà* anava «tro a la *Roca del Morr*, e del dit *Mor* va --- a Pug Lebrós, ves Vingrau» (*RLR* vii, 50).

*CPTS.* *El Morro Blanc*, el cim més alt del massís de Xortà (te. Callosa d'en Sarrià: xxxiv, 168.7).

*Morro Negre*, un que era al peu del Montseny, potser cap a Cànoves o el llogaret de Montseny, te. Tagamanent?: «in ipsa *Guardia* vel in *Morro Nigro*», afr. E.: *Vallfornès*, en doc. de 1008 (CCandi, *Mi.Hi.Ca* ii, 447).

És possible que aquest *M. Negre* estigués formant contrast amb el NL següent, on veiem *morro* compost amb *curt*, aquest (*I*) havia de ser prop, puix que es trobava entre Vilamajor i el camí que puja a Campins; «Vila *Majore* --- molendinum de *Moro curt* --- ac viam *Campinesam*» a. 1176 (MiretS., *TemplH.*, 163n.2).

2) A l'Alt Penedès, dins el vast te. de Font-rubí. una capella de Sant Vicenç, que el P. J. Mas, llegint en un doc. de 1048 «St. Vicens de Moro cust», la identifica amb la capella de St. Vicenç de Cal Sardà en la parròquia de Bellver (*BABL* viii, 156), on evidentment calia llegir *Morro curt*. 984; «castro *Fonterubia* --- cum *Murrocurto*, cum fines suos et *Guardiola* --- *Midiuna* --- castro *Fódexo* --- te. St. Martini --- F. de *Villa de maier*» (*Dipl.Cat.Vic.*, 513, p.431). 1047: «eccl. --- S. *Vicencii de Murro Curt*» i 1201 «*parr.Sti.Vicencii de Muro Curto*» (*Cart. St.Cugat* iii, 182).

I anàlogament en doc. de 1360. El «Bellver» que cita el P. Mas deu ser el veïnat de Bellver agre. a Vilobí, que afronta pel Sud amb el te. de Font-rubí, i en l'enq. de 1954, recordo haver vist (cap a l'Alzinar i les Casetes d'en Raspall) una ermita de St. Vicenç, anexas a una masia, que pot ser aquella «Cal Cerdà».

3) I encara n'hi hagué un altre en el Solsonès, segons un doc. de 1056: «in com. Orgel, in te. de *Morro Churt* --- afr. II *ipsa Cudina*, III in rivo de *Lanera*» (Arx. Sols.) (Llanera és 15 k. al S. de Solsona) 'Morro curt' devia ser en el sentit de pujol escapat, troncocònic.

*Morrofred* te. Biert (Gir.) (xlv. 121), Masia? turó? en tot cas el nom ha de venir d'un turó, aparentment exposat a vents freds: és el que suggeria la pron. que vaig oir, *-frèt* amb *é* oberta; però no és difícil que estigui per *frèt* FRACTUM, amb un sentit com el que suposem de *Morrocurt*, cf. *Vicfred* en lloc de *Becfred* a Segarra.

*DERIV.* Deu haver-hi deriv. en *-o*, *-ons*, amb caràcter potser més aviat emfàtic que diminutiu: en els *Morrans de Güel*, grandiosos penyals verticals damunt aquest poble de l'alta vall de l'Isàvena (ja consten, junt amb *Iardo* en un doc. de 1010) (M. Duque, *Ovarra*, 35.20). En singular, i cpt. amb un adj. de color, com els que hem vist abans, *Lo Morron Roi* te. Iscles: a ponent d'Areny (xviii, 175.19, *E.T.C.* ii, 82), cf. *Castellonroi*; i *Colladenroi*, te. Viacamp (xviii, 143.15): dissim. de *Colladon-roi*.

I altres dimins., però aquests, essent NPP, no deuen venir d'un topònim o terme topogràfic, sinó d'un malnom: *Morret*, a. 1313; «Ermengau *Morret*, render de Opou» (65), o sigui Òpol. Creurem, doncs, que al P. Val. un nom igual també serà antroponímic? o d'origen aràbic? (cf. *marad.* infirmari i *mirf* «pannus» *RMa.*). Potser una formació diminutiva *muräid*. Cor-